

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ (економіка зв'язку)

УДК 330.322

Захарченко Л.А.
Захарченко Л.А.
Zaharchenko L.A.

СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ІКТ ТА НАПРЯМИ ЇХ РОЗВИТКУ

СОСТОЯНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ИННОВАЦИОННОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ СФЕРЫ ИКТ И НАПРАВЛЕНИЯ ИХ РАЗВИТИЯ

STATE INVESTMENT AND INNOVATION ACTIVITY ICT COMPANIES AND THEIR DEVELOPMENT

Анотація. Розглянуто стан та динаміку інноваційної діяльності в Україні і сфері зв'язку та інформатизації. Визначено тенденції та напрями інвестиційної діяльності підприємств сфери ІКТ як стимулюючого фактора подальшого розвитку інноваційної активності підприємств.

Аннотация. Рассмотрено состояние и динамику инновационной деятельности в Украине и сфере связи и информатизации. Определены тенденции и направления инвестиционной деятельности предприятий сферы ИКТ как стимулирующего фактора дальнейшего развития инновационной активности предприятий.

Summary. The state and dynamics of innovation activity in Ukraine and the world of communication and information. Identified trends and investment activity ICT enterprises as a motivating factor for further development of innovative activity of enterprises.

Стрімке зростання впливу науки та нових технологій на соціально-економічний розвиток, що відбувається протягом останніх років, обумовлює актуальність створення інноваційної моделі розвитку економіки. Ключовим фактором інноваційного розвитку економіки є впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери економіки. Необхідною умовою структурної перебудови та економічного зростання є нарощування інвестицій та підвищення їх ефективності. Тому вирішення проблеми покращення інвестиційного клімату країни та інвестиційної діяльності підприємств ІКТ-сектору залежить від прискорення інноваційного розвитку підприємств.

Зробимо аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні, методичні та прикладні аспекти інноваційної та інвестиційної діяльності висвітлені в наукових працях провідних українських вчених: В. Александрової, В. Гейця, В. Семиноженка, Л. Федулової та інших [1...2]. Вивчення механізму інвестиційної та інноваційної діяльності підприємств сфери зв'язку розглядалися у працях О. Князевої, В. Орлова, І. Політової, О. Редькіна, Н. Хрущ та інших [3...5]. Ці наукові завдання є порівняно новими та потребують подальшого дослідження, особливу увагу заслуговує вивчення стану та напрямів розвитку інвестиційної діяльності підприємств ІКТ-сфери як стимулюючого фактора інноваційної активності підприємств.

Основна мета статті полягає в оцінці стану та динаміки інноваційної та інвестиційної діяльності підприємств України і сфери зв'язку та інформатизації, визначенні наукових завдань фінансового забезпечення інвестиційної діяльності підприємств сфери ІКТ у розвитку інноваційної активності підприємств.

Прискорення темпів економічного розвитку підприємств, в умовах переходу з фази індустріального розвитку економіки до фази інформаційного розвитку, визначається рівнем ефективності використання інноваційних рішень. Використання інноваційних ресурсів обумовлено необхідністю раціонального застосування можливостей підприємств, що включають інвестиції в розробки, організацію взаємодії учасників інноваційної діяльності, управління інноваційними процесами на всіх етапах розробки та впровадження інновацій.

В Україні проголошено інноваційну модель розвитку економіки, оскільки "інновації сьогодні – найбільш ефективний засіб технологічного розвитку підприємств, забезпечення сильних ринкових позицій, які ґрунтуються на суттєвих конкурентних перевагах, що дає змогу вийти зі стану економічної депресії" [6].

Сталий соціально-економічний розвиток в Україні може бути досягнутий тільки за умови проведення активної інноваційної діяльності, яка потребує значних інвестицій. Залучення інвестиції в інноваційний процес забезпечує структурну перебудову економіки на новій технологічній основі і сприяє підвищенню її конкурентоспроможності.

Однією з головних проблем, що сьогодні заважає підприємству розвиватися, є проблема недостатнього фінансування інноваційної діяльності. Стан підприємства і його навколишнього середовища не дозволяє використовувати доступні для західних компаній джерела фінансування: в країні дотепер не створено обґрунтованої системи підтримки інвестиційної діяльності підприємств, що стало однією з причин спаду інвестиційної активності. Ключовим напрямом на шляху прискорення темпів економічного зростання є активізація інвестиційно-інноваційних процесів.

Результати аналізу динаміки основних показників інноваційної активності промислових підприємств України у 2011-2012 рр. наведено у табл. 1.

У 2012 р. інноваційною діяльністю у промисловості займалися 1758 підприємств, або 17,4 % обстежених промислових підприємств (у 2011 р. – 1679 підприємств, або 16,2 %).

Позитивною тенденцією у розвитку інноваційної активності підприємств станом на 2012 р. є зростання на 8,7 % наукових та науково-технічних робіт, виконаних власними силами організацій (підприємств), обсяг яких складає 11252,7 млн. грн. Протягом 2012 р. було впроваджено інноваційних видів продукції у кількості 3403 найменувань, що на 5,1 % перевищує показники 2011 р.

Разом з тим, у 2012 р. відбувалось зниження на 12,8 % рівня впровадження нових технологічних процесів, кількість яких у звітному періоді складає 2188 процесів, та падіння на 15,3 % придбання підприємствами нових технологій [7].

Таблиця 1 – Динаміка основних показників інноваційної активності промислових підприємств

Показник	2011 р.	2012 р.	Темп приросту, %
Впровадження інноваційних видів продукції, найменувань	3238	3403	5,1
Впровадження нових технологічних процесів	2510	2188	-12,8
Придбано нових технологій	872	739	-15,3
Реалізовано інноваційної продукції, млрд.грн.	42,4	36,2	-14,6
Обсяг наукових та науково-технічних робіт, виконаних власними силами організацій (підприємств), млн. грн.	10349,9	11252,7	8,7
Кількість спеціалістів, які виконували наукові та науково-технічні роботи, тис.	85,0	82,0	-3,5
Кількість підприємств, що займалися інноваційною діяльністю	1679	1758	4,7
Частка промислових підприємств, що займалися інноваціями (% до загальної кількості обстежених)	16,2	17,4	7,4

У 2012 р. підприємствами реалізовано інноваційної продукції на 36,2 млрд. грн., або 3,3 % загального обсягу реалізованої промислової продукції (у 2011 р. відповідно 42,4 млрд. грн. та 3,8 %). Реалізація інноваційної продукції знизилась за 2012 р. на 14,6 %.

За даними [7] майже кожне четверте підприємство реалізовувало продукцію, що була новою для ринку. Обсяг такої продукції склав 14,5 млрд. грн., більш ніж половину якої (52,4 %) 105 підприємств поставили на експорт. Слід зазначити, що більшість підприємств у звітному періоді (85,7 %) реалізовували продукцію, яка була новою виключно для підприємства. Її обсяг склав 21,7 млрд. грн., 26,6 % якої 260 підприємств реалізували за межі України.

Основним джерелом фінансування інноваційної діяльності у 2012 р. (рис. 1) були власні кошти підприємств – 63,9 % загального обсягу витрат (проти 52,9 % у 2011 р.). Частка кредитів склала 21,0 % (38,3 %), фінансова підтримка держави – 2,2 % (3,7 %), кошти іноземних та вітчизняних інвесторів – 8,7 і 1,3 % відповідно (0,4 і 0,3 %).

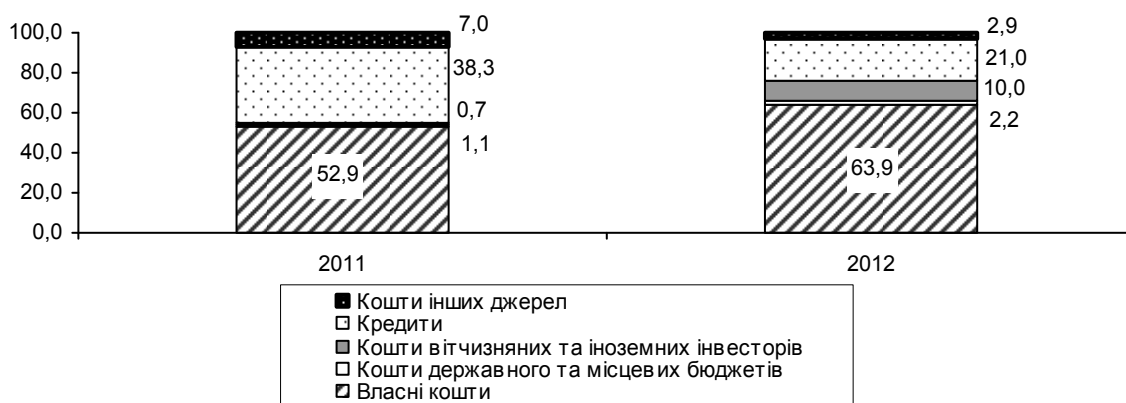

Рисунок 1 – Розподіл обсягу фінансування інноваційної діяльності за джерелами, %

Щодо напрямів інноваційної діяльності підприємств України (рис. 2), то понад три чверті підприємств з технологічними інноваціями придбали *машини, обладнання та програмне забезпечення* для виробництва нових або значно поліпшених продуктів та послуг. Досить вагома частка підприємств виконували науково-дослідні роботи (НДР), проводили навчання та підготовку персоналу для розроблення і/або впровадження ними нових або значно удосконалених продуктів і процесів, здійснювали ринкове запровадження інноваційних продуктів та послуг, що включає ринкові дослідження і проведення рекламної кампанії, здійснювали процедури та технічну підготовку до запровадження нових або значно удосконалених продуктів і процесів, які ще жодного разу не були представлені.

Рисунок 2 – Розподіл інноваційних підприємств за видами інноваційної діяльності (у % до кількості підприємств з технологічними інноваціями) [7]

У 2012 р. основну частину коштів (майже 70 % загального обсягу витрат на інновації) підприємства спрямовували на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення, майже 20 % – на виконання внутрішніх НДР, 8,0 % – на придбання інших зовнішніх знань і лише 3,2 % коштів було використано для придбання результатів зовнішніх НДР. Витрати на наукові дослідження та розробки є одним з головних показників інноваційної діяльності. З даних розподілу загального обсягу витрат за напрямками інноваційної діяльності можна зробити висновок, що майже 81 % витрат йдуть на придбання інновацій, а не на їх розробку.

Впровадження інновацій та розвиток інноваційної активності підприємств залежать від рівня розвитку ІКТ, які відіграють ключову роль у формуванні інформаційного суспільства. Розвиток інформаційного суспільства в Україні та впровадження новітніх ІКТ в усі сфери суспільного життя, зокрема в економіку України і в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування визначається одним із пріоритетних напрямів державної політики [8]. Тому завдання прискорення розвитку сфери ІКТ України відповідає основним стратегічним цілям модернізації національної економіки, в якій широке впровадження ІКТ в усі сфери суспільного життя та формування ринку ІКТ є важливим фактором реалізації економічних реформ.

За даними обстеження 49004 підприємств усіх регіонів України щодо використання ІКТ [7] було визначено, що у 2012 р. переважна більшість підприємств (91,1 %) використовувала ПЕОМ у своїй роботі та 86,7 % підприємств мали доступ до Інтернет. Із загальної кількості підприємств, які використовували комп'ютери, 62,7 % – користувались внутрішньою комп'ютерною мережею, а розширену внутрішню комп'ютерну мережу мало майже кожне шосте підприємство. Кожне четверте підприємство, яке використовувало комп'ютери, мало функціонуючу домашню сторінку у внутрішній комп'ютерній мережі (Інтранет) та бездротовий доступ для своєї внутрішньої комп'ютерної мережі.

Із загальної кількості підприємств, що мали доступ до Інтернет, кожне друге підприємство зв'язувалося з Інтернет за допомогою мобільного зв'язку, широкосмуговий Інтернет використовували для роботи 37,8 % підприємств. Аналоговий або інший вузькосмуговий модем для зв'язку з Інтернет застосовувало кожне третє підприємство, майже кожне четверте підприємство використовувало інший стаціонарний зв'язок з Інтернет (кабельний, виділену лінію, технологію Frame-Relay або технологію зв'язку лініями електропередачі PLC).

У наданні інформаційно-комунікаційних послуг наприкінці 2012 р. були задіяні 2114 операторів, що мають ліцензії на певний вид діяльності у сфері телекомунікацій; 1482 суб'єктів господарювання, що надають послуги з доступу до мережі Інтернет; загальна кількість ІКТ-спеціалістів в Україні склала більш 215 тис. осіб, із них близько 25 тис. осіб - сертифіковані програмісти, що працюють на експорт.

Основними сегментами на ринку телекомунікаційних послуг залишаються мобільний, фіксований та широкосмуговий зв'язок, спільна частка яких в загальних доходах від надання телекомунікаційних послуг складає 94,4 %. Сфера ІКТ забезпечує доступ до мережі Інтернет для 43,5 % жителів України, 35 % домогосподарств мають широкосмуговий доступ до мережі Інтернет (загальноєвропейський показник 65 %), майже повне покриття території країни рухомим (мобільним) зв'язком, рівень проникнення якого за даними операторів телекомунікацій становить 130,3 %. Основними проблемами у розвитку телекомунікаційних мереж в Україні залишаються: невисокий рівень забезпечення споживачів широкосмуговими телекомунікаційними послугами; нерівномірність забезпечення широкосмуговими телекомунікаційними послугами (особливо у сільській, гірській місцевості та депресивних регіонах); необхідність технологічної модернізації телекомунікаційних мереж місцевого зв'язку.

Розвиток інноваційної діяльності тісно пов'язаний з підвищенням *обсягу капітальних інвестицій*, що спрямовані у нові технології та послуги. За 2012 р. загальні капітальні інвестиції складають 293692 млн. грн., що на 13 % більше показника минулого року. Негативною тенденцією зміни показника капітальних інвестицій є спад на 6,8 % капітальних інвестицій за рахунок держбюджету. За обсягами залучення капітальних інвестицій у 2012 р. провідними сферами економічної діяльності залишались: промисловість – 24,9 млрд. грн., будівництво – 8,9 млрд. грн. та *діяльність пошти і зв'язку* – 7,2 млрд. грн. Динаміку показників капітальних інвестицій за видами діяльності пошта і зв'язку та інформатизація наведено у табл. 2., що складена за даними [7].

Позитивною тенденцією у 2012 р. є зростання інвестицій в основний капітал за видом «Діяльність зв'язку» на 4,2 %, що становить 6779,7 млн. грн. на кінець року та складає 2,3 % від загального обсягу інвестицій.

Також позитивною тенденцією є зростання на 17,6 % інвестицій в основний капітал від діяльності у сфері «Інформатизація» порівняно з 2011 р., які на кінець 2012 р. складають 708 млн. грн. та займають 0,2 % від загального обсягу інвестицій.

Таблиця 2 – Динаміка показників капітальних інвестицій

Показник	2011 р.	2012 р.	Темп приросту, %
Капітальні інвестиції			
Капітальні інвестиції, млн. грн.	259932	293692	13
у т.ч. за рахунок держбюджету, - в млн. грн.	18395	17141	-6,8
- в %	7,1	5,8	-18,3
Капітальні інвестиції у % від ВВП	19,96	20,85	4,5
Капітальні інвестиції за видами діяльності пошта і зв'язок, інформатизація			
Капітальні інвестиції з видом «Діяльність пошти і зв'язку», млн. грн.	6657	7165,2	7,6
Частка кап. інвестицій за видом «Діяльність пошти і зв'язку» у кап. інвестиціях загальних, %	2,6	2,4	-7,7
Капітальні інвестиції за видом «Діяльність зв'язку», млн. грн.	6505,8	6779,7	4,2
Частка кап. інвестицій за видом «Діяльність зв'язку» у кап. інвестиціях загальних, %	2,5	2,3	-8
Капітальні інвестиції у сфері «Інформатизація», млн. грн.	601,9	708	17,6
Частка кап. інвестицій у сфері «Інформатизація» у кап. інвестиціях загальних, %	0,2	0,2	0

Аналіз внесених з початку інвестування в економіку України *прямих іноземних інвестицій (ПІІ)* (акціонерного капіталу) на 01.10.2013 р. показав, що обсяг їх складає 56565,2 млн. дол. США, що на 2,3 % більше обсягів інвестицій на початок 2013 р. та в розрахунку на одну особу населення складає 1245,6 дол. Визначено, що інвестиції надійшли зі 138 країн світу: з країн ЄС внесено 43801,3 млн. дол. інвестицій (77,4 % загального обсягу акціонерного капіталу); із країн СНД – 4365,7 млн. дол. (7,7 %); з інших країн світу – 8398,2 млн. дол. (14,9 %) [9...12].

До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає понад 83 % загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – 18712,0 млн. дол., Німеччина – 6194,8 млн. дол., Нідерланди – 5504,0 млн. дол., Російська Федерація – 3842,1 млн. дол., Австрія – 3216,4 млн. дол., Велика Британія – 2724,4 млн. дол., Віргінські Острови (Брит.) – 2452,4 млн. дол., Франція – 1843,0 млн. дол., Швейцарія – 1277,5 млн. дол. та Італія – 1259,0 млн. дол. За видом економічної діяльності – *інформація та телекомунікації* – до України станом на 01.10.2013 р. надійшло 2082,3 млн. дол., що більше на 3,9 % показника минулого року та складає 3,7 % від всього обсягу прямих іноземних інвестицій до України. Обсяги найбільших інвестицій до сфери інформація та телекомунікації за країнами складають: Нідерланди – 1080,2 млн. дол., Кіпр – 414 млн. дол., Російська Федерація – 198,9 млн. дол., Віргінські Острови (Брит.) – 64,1 млн. дол. (табл. 3).

Незважаючи на позитивну динаміку інвестиційного розвитку, потенціал ІКТ-сфери України залишається невикористаним, що суттєво гальмує соціально-економічний розвиток та знижує конкурентоспроможність держави серед інших економік світу. Тому пріоритетним завданням розвитку сфери ІКТ в Україні є створення належних умов для залучення значного обсягу інвестицій як з боку підприємств індустрії ІКТ, так і з боку споживачів продукції та послуг ІКТ - населення, підприємств, установ та організацій, для створення нових продуктів та технологій, на концентрацію коштів, що спрямовані на науково-технічний розвиток, на довгострокові цілі підприємств.

Таблиця 3 – Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) з країн світу* в економіці України, у т.ч. за видом економічної діяльності інформація та телекомунікації

Показник	Обсяги інвестицій на період, млн.дол. США		Темп приросту, %	Структура інвестицій на період, %		Зміна структури, %
	01.01.2013	01.10.2013		01.01.2013	01.10.2013	
<i>Всього обсяг ІІІ</i>	55295	56565,2	2,3	100	100	0
у т.ч. інформація та телекомунікації	2003,2	2082,3	3,9	3,6	3,7	0,1
<i>у т.ч. найбільші за обсягом ІІІ:</i>						
<i>Кіпр,</i>	17748,5	18712	5,4	32,1	33,1	1
у т.ч.: інформація та телекомунікації	380,1	414	8,9	2,1	2,2	0,1
<i>Німеччина</i>	6120,9	6194,8	1,2	11,1	11	-0,1
<i>Нідерланди,</i>	5188,5	5504	6,1	9,4	9,7	0,3
у т.ч.: інформація та телекомунікації	1077,2	1080,2	0,3	20,8	19,6	-1,2
<i>Російська Федерація,</i>	3793,1	3842,1	1,3	6,9	6,8	-0,1
у т.ч.: інформація та телекомунікації	199,2	198,9	-0,2	5,3	5,2	-0,1
<i>Австрія</i>	3402,6	3216,4	-5,5	6,2	5,7	-0,5
<i>Велика Британія</i>	2549,6	2724,4	6,9	4,6	4,8	0,2
<i>Віргінські Острови (Брит.),</i>	2007,6	2452,4	22,2	3,6	4,3	0,7
у т.ч.: інформація та телекомунікації	59,7	64,1	7,4	3	2,6	-0,4
<i>Франція</i>	1766,6	1843	4,3	3,2	3,3	0,1
<i>Швейцарія</i>	1105,9	1277,5	15,5	2	2,3	0,3
<i>Італія</i>	1027,6	1259	22,5	1,9	2,2	0,3

* Перелік країн визначено, зважаючи на найбільші обсяги інвестицій, що здійснені в економіку України.

Залучення інвестицій, перш за все, обумовлено потребами підприємств ІКТ сектору України для досягнення ними рівня розвитку ІКТ розвинених країн, модернізації та розширення інфраструктури мереж, впровадження нових технологій і стандартів зв'язку, впровадження нових послуг, досягнення високих стандартів якості послуг, забезпечення рівномірності доступу населення до ІКТ у різних регіонах, оптимізації взаємозв'язку з мережами зарубіжних операторів, зниження тарифів на телекомунікаційні послуги.

Інвестиційний клімат в ІКТ-сфері за різними причинами ще не відповідає вимогам інвесторів через дії об'єктивних факторів: окремі ліцензійні обмеження; значні інвестиційні витрати для входження на ринок; існування висококонкурентних ринків; державне регулювання тарифів на окремі види послуг і на послуги домінуючих на ринку операторів; неврегульованість питань відносно взаємодії операторів; відсутність пільг.

На закінчення зробимо висновки з даного дослідження. Сьогодні необхідною умовою структурної перебудови та економічного зростання є нарощування інвестицій та підвищення їх

ефективності. При цьому забезпечення ефективності інвестицій значною мірою досягається шляхом активізації впровадження нових технологій, досягнень науки і техніки, тобто активізацією інноваційної діяльності. Розвиток інноваційної діяльності як на рівні окремого підприємства, так і на рівні інтегрованих структур і держави в цілому передбачає створення стрункої та добре обґрунтованої системи фінансування.

Від покращення інвестиційного клімату та активізації залучення інвестицій для прискореного розвитку та впровадження новітніх ІКТ в усі сфери суспільного життя, зокрема в економіку України, залежить перехід економіки до моделі науково-технічного та інноваційного розвитку. З метою залучення інвестицій, телекомунікаційним та інформаційним компаніям необхідно сформулювати інвестиційну стратегію, яка базується на розвитку найбільш конкурентоспроможних та перспективних послуг, впроваджувати технологічні та управлінські інновації для найбільш повного задоволення потреб суспільства в засобах і послугах галузі й отримання прибутку. Ефективні інвестиції в інноваційний процес у сфері ІКТ забезпечать структурну перебудову економіки на новій технологічній основі, що буде сприяти підвищенню її конкурентоспроможності за рахунок інноваційної активності підприємств.

Література

1. Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України: Інноваційно-технологічний розвиток економіки; за ред. В.М. Гейця, В.П. Семиноженка, Б. Є. Кваснюка. – Том 2. – К.: Фенікс, 2007. – 563 с.
2. *Александрова В.П.* Прогнозування впливу інноваційних факторів на розвиток економіки України / В.П. Александрова, М.І. Скрипниченко, Л.І. Федулова // Економіка і прогнозування. – 2007. – № 1. – С. 9-26.
3. *Князева О.А.* Інноваційний розвиток підприємств поштового зв'язку: теорія, методологія, практика: автореф. дис. на здобуття ступеня д-ра екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О.А. Князева. – Одеса, 2009. – 31 с.
4. *Орлов В.М.* Інструменти трансформаційних зрушень щодо повернення інвестицій у розвиток галузі / В.М. Орлов, І.В. Політова // Матеріали наук.-практ. конф. [«Рациональне природокористування – важлива умова ноосферного розвитку України»], (Одеса, 22-23 вересня 2011 р.). – Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2011. – С. 202-204.
5. *Редькін О.С.* Механізм управління інвестиційним процесом / О.С. Редькін, Н.А.Хрущ // Економіка: проблеми теорії та практики. – Вип. 170. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 244–249.
6. *Пустовойт О.* К вопросу о среднесрочной перспективе развития экономики Украины / О. Пустовойт // Экономика Украины. – 2005. – № 6. – С. 42.
7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
8. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», 9 січня 2007 року № 537-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
9. Сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nkrzi.gov.ua/404/>.
10. Measuring the Information Society [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – URL: http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Documents/publications/mis2013/MIS2013-exec-sum_E.pdf/.
11. Мониторинг взаимных инвестиций в странах СНГ / [А.В. Кузнецов, Ю.В. Квашнин, Е.А. Сидорова, С.Б. Хавронин]. – СПб: Евразийский Банк Развития, 2012. – 52 с.
12. World Investment Report 2013: Global Value Chains: Investment and Trade for Development. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – URL: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2013_en.pdf.